

ÎNCHEIERE

10 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Iurii Sorochin împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017,
adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Iurii Sorochin împotriva lui Nicolae Movradin cu privire la repararea prejudiciului moral, obligarea de a aduce scuze și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

La 13 aprilie 2016, Iurii Sorochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Movradin cu privire la apărarea cinstei și demnității, repararea prejudiciului moral și obligarea de a aduce scuze.

În motivarea acțiunii menționează că, la 08 mai 2014, aproximativ la ora 17.00, Nicolae Movradin l-a înjurat public, astfel, înjosindu-i onoarea și demnitatea acestuia.

Sustine reclamantul că, pentru aceste acțiuni, Nicolae Movradin a fost atras la răspundere contravențională în temeiul art. 69 alin.(1) din Codul contravențional, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 40 u.c. Totodată, ultimul a achitat amenda la data de 14 mai 2014.

Invocă Iurii Sorochin că, până la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, din partea lui Nicolae Movradin nu au parvenit scuze.

Solicită încasarea din contul lui Nicolae Movradin în beneficiul lui Iurii Sorochin suma de 5 000 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat, obligarea lui Nicolae Movradin de a aduce scuze în formă scrisă și compensarea cheltuielilor de judecată în conformitate cu prevederile art. 94 și 96 din Codul de procedură civilă.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016 (f.d.31, 34-36 recto-verso) s-a admis parțial acțiunea, s-a încasat de la Nicolae Movradin în beneficiul lui Iurii Sorochin suma de 500 de lei, cu titlu de reparare a prejudiciului moral, s-a obligat Nicolae Movradin să aducă scuze pentru numire cu cuvinte necenzurate reclamantului Iurii Sorochin, în formă scrisă și s-a încasat de la Nicolae Movradin în beneficiul lui Iurii Sorochin suma de 250 de lei cu titlu de

compensare a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat, în rest, acțiunea s-a respins, ca neîntemeiată.

În consolidarea soluției emise, prima instanță a reținut că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI02 527575 din 14 mai 2014, Nicolae Movradin a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) din Codul contravențional, pentru injurie adusă în public, care au înjosit onoarea și demnitatea lui Iurii Sorochin. Astfel, acțiunile lui Nicolae Movradin reprezintă o acțiune de rea-credință, cu scopul de a înjosi demnitatea lui Iurii Sorochin și care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a acestuia.

Deopotrivă, admiterea reparării prejudiciului moral poate avea loc doar în cazul în care sunt prezentate probe pertinente și concludente ce ar convinge un arbitru obiectiv că victima a suportat astfel de suferințe.

Așadar, ținând cont de disconfortul suportat de către Iurii Sorochin cauzat prin acțiunile lui Nicolae Movradin, manifestate de un anumit grad de neliniște și retrairi, prima instanță a ajuns la concluzia că, în speță, suma de 500 de lei, ar constitui o compensare rezonabilă și echitabilă a prejudiciului moral cauzat acestuia, aceasta fiind suficientă pentru a oferi o reparație completă pentru atingerea adusă onoarei și demnității lui. În rest, pretinsa reparare a prejudiciului moral, în partea ce excede suma de 500 de lei, fiind apreciată ca excesivă și nefondată.

Totodată, în temeiul dispozițiilor art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, instanța inferioară a considerat necesar de a-l obliga pe Nicolae Movradin să aducă scuze, în formă scrisă, lui Iurii Sorochin pentru numirea acestuia cu cuvinte necenzurate.

Subsecvent, constatând caracterul subordonat al pretenției cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, în raport cu pretenția principală de reparare a prejudiciului moral, prima instanță a conchis, prin prisma prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, necesar de a compensa lui Iurii Sorochin, din contul lui Nicolae Movradin, taxa de stat în mărime de 250 de lei achitată de primul la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 (f.d. 69, 70-74) s-a respins apelul declarat de Iurii Sorochin și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 08 noiembrie 2016.

La 06 noiembrie 2017, Iurii Sorochin a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017, solicitând casarea integrală a deciziei recurate, casarea hotărârii primei instanțe, cu admiterea integrală a acțiunii (f.d. 76-77).

În motivarea recursului menționează că, la examinarea cauzei, instanțele inferioare nu au ținut cont de dispozițiile art. 1423 alin. (2) din Codul civil și au apreciat arbitrar suportul probator prezent la materialele cauzei, circumstanță care a dus la emiterea unei soluții nemotivate. Astfel, consideră că suma 500 de lei încasată cu titlu de reparare a prejudiciului moral nu este capabilă să compenseze atingerea adusă onoarei și demnității sale.

Invocă recurentul că, până la ziua depunerii cererii de recurs, Nicolae Movradin așa și nu a executat hotărârea judecătorească, nu a reparat prejudiciul moral și nu i-a adus scuze.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorului termenului legal, deoarece actul judecătorec de dispoziție recurat datează cu 05 octombrie 2017 (f.d. 69, 70), iar cererea de recurs a fost depusă la 06 noiembrie 2017,

fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d. 76).

Completul de admisibilitate apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate alegațiile recurentului conținute în cererea de recurs precum că, la soluționarea disensiunii, instanțele inferioare nu au ținut cont de dispozițiile art.1423 alin. (2) din Codul civil și au apreciat arbitrar suportul probator prezent la materialele cauzei, circumstanță care a dus la emiterea unei soluții nemotivate, or, suma 500 de lei încasată cu titlu de reparare a prejudiciului moral nu este capabilă să compenseze atingerea adusă onoarei și demnității sale.

La caz, completul opinează că, în sensul art. 1423 alin. (2) din Codul civil, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensare a prejudiciului moral aceasta trebuie să indice prin ce s-a manifestat acest prejudiciu.

Astfel, victima are obligația pozitivă de a demonstra prin probe pertinente și concludente, ce ar convinge un observator independent că, prin acțiunile agresorului s-a adus atingere statutului și mediului social din care face parte persoana vătămată, educația, cultura și standardul de moralitate al acesteia.

Analizând minuțios memoriul expus în cererea de recurs, completul de admisibilitate notează că, recurentul nu a evocat cert care circumstanțe au fost lăsate fără atenție de către instanța de apel și care anume probe nu au fost elucidate, precum și ce atingere aduc acestea statutului și mediului social din care face parte recurentul, educației, culturii și standardului de moralitate al acestuia.

La fel, nu poate fi acceptată nici alegația recurentului precum că, până la ziua depunerii cererii de recurs, intimatul nu a reparat prejudiciul moral și nu i-a adus scuze. Or, acest argument nu poate fi încadrat în temeiurile procedurii de recurs în Secțiunea a II-a stabilite la art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Astfel, ipoteza relevată certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al **recursului** declarat, deoarece nu conține niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, circumstanță care în esență profilează caracterul declarativ al **acestuia** și desprinde simplul fapt al dezacordului **recurentului** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că **recursul declarat de Iurii Sorochin** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu **este** capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **Iurii Sorochin** a depus prezenta cerere de recurs după ce **a** avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50*).

Prin urmare, completul apreciază că **recurentului Iurii Sorochin** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, **rezultă că** participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de **Iurii Sorochin**, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de **Iurii Sorochin** împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan